

ció, podia dar lloch á una pulmonía. Gracies á Deu y als exquisits cuydados que 'm prodigaren els doctors Tous y Ullés, que passaren la nit en contínua junta, la cosa no tinguí conseqüències, podent emprendre l'endemá la tornada á Ribas.

Desde llavors he sentit gran horror á les altures, aixís terrestres com socials, puig que si 'n les primeres ofega l' enrariment del ayre, la condensació de l' enveja asfíxia en les segones.

Deixant, donchs, que 'ls companys pujessin á Finistrelles y Pich de Segre, vareig quedarme á recorre la planicie y torrent que 's trovan á llur falda. L' *Erigeron uniflorus* L., *Aster alpinus* L. y el *Gnaphalium supinum* L., junt ab la *Viola palustris* L., *Ranunculus parnasilolius* L. y el *Iberis spatulata* Berg, recullits pe'l camí, formaren les millors trovalles, mentres que 'm baixaren del cim el *Hieracium pumilum* Lap. y el *Senecis leucophyllus* D C.

Desde aquest moment donguí per terminades les excursions, per lo qual després de descansar el següent dia á Nuriá, emprenguerem la baixada á Ribas, ahont pernoctarem. L'endemá sortirem per Ripoll, visitant, com es de rúbrica, el superb monastir, honra de Catalunya y gloria del gran Morgades. Y despedintnos dels amichs Ferrer y Viver, que restaren alguns dies al Mas Llastanosa, propietat del primer, m'entorní á n' aquesta ciutat pera estudiar en la soletat y el silenci les moltes especies recullides.

Tarrassa, Setembre de 1904.

ALGUNS MICRO-COLEOPTERS DE CATALUNYA

PER

D. FELIP FERRER Y VERT

Encare que nostra fauna colopterològica es objecte d' un cuidadós estudi fa molts anys, no hi ha dupte que per lo que pertany á la part de que avuy tracto, ó siga á la dels petits

coleòpters, queda encara molt per fer. Aixó es comprén, si 's té en compte qu' es una costum un xich inveterada entre molts entomolechs, la de no ocupar-se ab verdader cuydado dels petits insectes, tan interessants y dignes d' estudi com els demés.

Per lo que hasta are es porta fet en aquest ram, queda demostrat que nostra fauna regional es riquíssima en micro-coleòpters y no pot esser d' altre manera, perque terreno propici no 'n falta. Si examinem ab cuydado la disposició general de nostre sol, essencialment montuós, notarem que per tot arreu son nombrosas las concas originarias de torrents y rius, acumuladors incessants de materias orgánicas y detritus de tota mena que constituheixen un dels camps més abonats per la propagació d' aquets insectes, además no hi mancan llachs, estanys y aigua-molls ab els consegüents llochs humits y paludosos, que son altres tants paratjes propis per lo mateix. La busca en aquestas condicions es sols qüestió d' entreteniment y perseverancia, explorant y reexplorant els mateixos llochs en diferentas épocas y molt especialment després de las plujas de primavera y tardor.

Molts dels coleòpters desarrollats en las condicions sospitadas acudeixen també á n' els prats florits, especialment durant els mesos de Maig y Juny, ahont poden ferse cullitas molt profitosas, y ab ben poch amohino, sols *dallant* ab la mànega per las plantas baixas y llochs herbosos.

Finalment, quelcom ha de dirse referent als *detritus* que podriam anomenar *accidentals*, com son els excrements y els petits cadávres. Aquets son punts freqüentats per moltas especies que ab dificultat poden obtenirse en diferents medis, n' obstant degut á una exagerada repugnancia solen deixar d' explorarse ab el cuydado que mereixen. Apropòsit d' aixó recordo lo qu' em deya un amich ab tota l' ingenuitat d' un profá: «¡Home! Mira que 's precisa verdader humor per remenar certas cosas.» No ho nego. mes també devém convenir que si per tan poca cosa no portem nostre granet de sorra á la pila científica, tant se val que pleguem.

En quant á la posició geográfica de nostre terror, baix el punt de vista micro-coleopterològich (y també del entomoló-

gich en general) no pot esser més óptima. Per el Sur la província de Tarragona participa en gran part d' una fauna molt semblant á la del Mitjdía d' Espanya; per el Nort, Girona y Lleyda entran de ple en la notable Fauna dels Pirineus Orientals, quinas últimas estribacions arriban fins ben endins de nostra província com ho demostra la troballa en paratjes ve-hins á nostra ciutat de varias especies propias d' aquella regió.

En resum, tenint en compte tot lo dit no hi ha dupte, que quan els petits coleópters siguin estudiats ab verdader interés y se 'ls fassi objecte de l' atenció que 's mereixen, haurán de trobarse no sols en inmens nombre, sino que ab formas novas y propias, posant aixís en relleu sa verdadera importancia.

Com podrá veurers en el curs de la llista que segueix, la major part de las especies que la forman, procedeixen dels voltants de nostra ciutat que he recorregut en diferents ocasions. En mes petit nombre hi son las d' altrás comarcas que per falta de temps no he pogut explorar com haguera desitjat y que en sa major part puch citarlas, degut sols á la amabilitat de varis consocis de l' *Institució* que me las han facilitat per son estudi.

Carabidae

Dyschirius punctatus, Dej.—Sant Feliu del Llobregat.

Bembidion cribrum, J. de V.—Entre 'ls detritus.—Barcelona.

— *Dahlia*, Dej.—Junt ab l' anterior y dins la sorra humida.—Barcelona, Sant Feliu del Llobregat, Girona.

— *quadripustulatum*, Dej.—Vores dels aigua-molls, ahont l' he trobat casi sempre en companyia del *B. quadrimaculatum* ab el qu' es confón ab freqüencia.—Can Tunis y Vallvidrera.

— *obtusum*, Serv.—Barcelona.

Tachys Fockii, Hum.—Entre 'ls detritus vegetals. Raro.—Barcelona.

Tachys haemorrhoidalis, Dej.—Com l' anterior, pro molt més abundant.—Barcelona.

— *bistriatum*, Duft.—Ab l' anterior.

Stenolophus marginatus, Dej.—Barcelona.—Las larvas viuen entre els detritus á las desembocaduras dels rius. Unas quantas recullidas en el mes de Febrer van transformarse per complet á primers de Maig.

— *teutonus* v. *abdominalis*, Gené.—Sota las pedras dels llochs humits.—Sant Medí.

Acupalpus dorsalis, Gyll.—Barcelona.

Dytiscidae

Bidesus bicarinatus, Clairv.—Canals del Llobregat.—Barcelona.

Haliplus fluviatilis, Aubé.—Junt ab l' anterior.

Hydroporus varius, Aubé.—Resclosas del Ter.—Girona.

Hydrophilidae

Ochthebius margipallens, Latr.—Entre las plantas aquáticas que creixan en els canals del Llobregat.—Barcelona.

Cercyon quisquilius, L.—Canet de Mar.

— *flavipes*, Fabr.—Es bastant numerós en els excrements de animals herbívors.—Barcelona.

Heteroceridae

Heterocerus arragonicus, Kiesw.—Esplugas de Francolí, Barcelona.

Parnidae

Parnus griseus, Erichs.—Entre las plantas que creixen al fons dels rechs fangosos y dins del mateix llot.—Barcelona.

Farnus luridus, Erichs.—Encare que desde fá molts anys ha sigut citada aquesta especie com única en els voltants de Barcelona, m' inclino á creure que s' ha confós freqüentment ab l' anterior, qu' es moltíssim mes abundant.

Cryptophagidae

Cryptophagus badius, Sturm.—En els detritus.—Barcelona.
Atomaria impressa, Erichs.—Ab l' anterior.

Nitidulariae

Meligethes viridescens, Fabr.—En las flors de las *compostas*; poch comú.—Gavá y Esplugas.

— *serripes*, Gyll.—Barcelona.

Carpophilus hemipterus, L.—N' he agafat alguns exemplars en las casas de la ciutat.

Brachypterus cinereus, Héer.—Sobre las flors.—Montserrat.

Trichopterygidae

Ptenidium pusillum, Gyll.—Prop dels femers y entre la palla consumida.—Barcelona.

Histeridae

Acritus nigricornis, de Mars.—En els mateixos llocs que l' anterior.—Barcelona.

Scarabaeidae

Aphodius lividus, Ol.—Barcelona.

Pleurophorus caesus, Panz.—Barcelona, Vilanova y Geltrú.

Buprestidae

Trachys pumila, Illig.—Sobre las plantas baixas.—Sant Medí,

Tenebrionidae

- Stenosis angustata*, Herbst.—Sota las pedras en els paratjes ombrívols y humits.—Gavá, Sant Feliu del Llobregat.
- Leichenum pulchellum*, Küst.—Entre detritus vegetals. Escás.—Barcelona.
- Gnathocerus cornutus*, Fabr.—Sta. Eugenia (Girona); Gualba.

Curculionidi

- Mylabris murimus*, Schön.—Al hivern 's troban nombrosos individus dins dels troncs sechs de l' *Inula viscosa* y del *Rubus*.—Barcelona.
- Tropideres curtirostris*, Muls.—A las plantas baixas. Escás.—Barcelona.
- Apion vorax*, Herbst.—Montserrat, Barcelona. Escás.
— *rufirostre*, Fabr.—Gualba.
- Tychius meliloti*, Steph.—Barcelona.—Escás.
- Sibynia silenes*, Perris.—Montserrat.
— *sodalis*, Germ.—Sobre las flors.—Barcelona.
- Baris cupirostris*, Fabr.—Sant Medí.
- Ceutorynchus macula-alba*, Herbst.—Barcelona.—Escás.
— *arator*, Gyll.—Id., id.
- Miarus graminis*, Gyll.—Sobre las flors de las *compostas*. Abundant en els mesos de Maig y Juny.—Montserrat.

Chrysomelidae

- Pachybrachys azureus*, Suffr.—Sobre las plantas baixas. No abunda.—Barcelona.
- Phaedon armoraciae*, Lin.—Barcelona.—Escás.

Coccinellidae

- Coccidula scutellata*, Herbst.—Sobre els jonchs de las vores dels rius.—Barcelona, Girona.

- Scymnus abietis, Payk.—L' he trobat sempre sobre las flors dels cards.—Barcelona, Esplugas.
- Apetzi, Muls.—Aquest coccinelid s'oposo qu' ha d' esser general en tot Catalunya perque en ma coleccio hi tinch exemplars de Gandesa, Falser, Barcelona, Sabadell y Girona.
- —v. interruptus, Goeze.—Mes escás qu' el tipo.
—Barcelona, Sabadell.

CONTRIBUCIÓ

A LA

FAUNA MALACOLÓGICA DE CATALUNYA

MOLUSCHS DE MONTSERRAT

PER

D. ANTONI DE ZULUETA

Els socis de l' INSTITUCIÓ han contribuït molt activament á l' estudi de la Historia Natural montserratina, y el catálech que va publicar mon bon amich en Joseph Maluquer (1) será durant molts anys el punt de sortida dels estudis que 's fassin sobre els moluschs de la típica montanya catalana.

En las excursions que per ella vareig fer durant els días 13 á 16 d' Octubre del any passat, recullí gran nombre d' exemplars sens conseguir trobar ni una sola especie que 'l Sr. Maluquer no hagués ja citat. Més afortunat que jo ó pot ser més laboriós, ha sigut nostre actiu colega Rvnt. P. Adeodat Marcet, puig entre els moluschs que recull y que m' en-

---

(1) «Contribució á la fauna malacológica de Catalunya —I.— Moluschs recullits en la Montanya de Montserrat» (Butll. d. l. Inst. Cat. d. H. N. números 17-18, Febrer-Mars 1903.)